

Milan Calábek: ~~Zavvažďení~~ svaté Celestiny, kuplířky z města Salamanky

burleska na motivy Fernanda Rojase

režie : Jana Kališová, scéna: Miloň Kališ j.h., kostýmy: Jan Růžička j.h.

hudba: Miki Jelínek j.h., texty písní: Milan Calábek a Miki Jelínek

choreografie : Karel Bednář j.h.

premiéra 21.1.1983

zhlédnuto 22.2.1983

Dramaturgickým záměrem mosteckého divadla bylo ukázat mravní úpadek, násilí a vraždy, kterými se zatlačuje opravdový cit. Tím také se umožňuje divákovi nahlédnout do doby tzv. Zlatého věku ve Španělsku a do zajímavého žánru, tak jak ho reprezentuje pikareskní román, k němuž základ položila Rejasova Celestina neb Komedie o Kalistovi a Melibeji. I když inscenace není zcela vyrovnaná, základní dramaturgicko inscenační záměr byl splněn. Především tím, že tato složitá doba na rozmezí 15. a 16. století vystávala před divákem v celé své rozpornosti.

Hra Milana Calábka je svébytným zpracováním klasického románu Fernanda Rojase, jenž byl psaný formou dialogu, a proto měl i vliv na současné divadlo. Calábková variace podtrhuje především dobu, její rozporuplnost, která umožňovala amorální chování a jednání.

Na celém představení je zřejmé, že režisérka J. Kališová cítí divadelně natolik, že obtížný text dovede přetavit do scénického tvaru. Základním problémem, který se nese celým představením je, že výtvarník celým svým řešením zmešňuje už tak malou scénu, že herci se pohybují skoro jenom na rampě, protože jeviště postrádá hloubku.

Druhým problémem je malá odstíněnost mužských postav, že se vytrácejí charaktery s celou tou svou tvárností, že celý ten svět žoldneřů je poněkud jednostrunný, zatímco text nabízí přece jenom plas-

tičtější podoby.

Tyto výhrady však neumenšují zajímavou, dynamickou podobu celé inscenace, v níž dominuje zkušená herečka Emma Černá v postavě Celestiny. Má pro ní především výrazný typ a schopnost rozehrávat velice poutavě a přitažlivě její složitou podobu. V jejím podání to není jen ta kuplířka, ale žena s drsným způsobem jednání, ale zároveň i s citlivou duší, jež chápe složitost světa, doby a lidí v ní. Celým svým mnohoholovým projevem určuje do značné míry styl a řeč inscenace, její myšlenkové jádro, její etiku i dramatičnost. Ale i ostatní ženské postavy, s nimiž si zřejmě režisérka dobře porozuměla, dostávají docela zajímavé a hlavně odstíněné podoby tváře. V. Mrázková jako Eliocie je dravější, J. Rabová jako Areusa je žensky vláčnější, J. Henžlová jako Melibea má dívčí přitažlivost a vábnost. Z mužských postav zaujme K. Polišenský jako Kalisto, v němž může ukázat drsnější i dynamičtější akcenty. J. Grygar jako Sempronio a L. Dušek jako Centurio mají v sobě žoldněřskou obhrpublost a potřebnou chlapeckou důraznost, ale potřebovali by přece jenom trochu odlišnější projev, stejně jako D. Matouš jako Parmeno.

Dobovou atmosféru vyvolávají písničky a hudba a svým způsobem i choreografie, jež dodává představení potřebný švih i pohybovou tvárnost.

Ovšem na zmenšeném dramatickém prostoru je choreografie dosti nevyužita.

Inscenace je divácky přitažlivá nejen svým námětem a zpracováním, ale i svou jevištní štaťnatostí a plnokrevností. I přes uvedené výhrady patří toto nastudování k mosteckému nadprůměru.

K ocenění navrhuji herečku Emmu Černou v postavě Celestiny i s přihlédnutím k ostatním postavám, které v poslední době vytvořila na mostecké scéně.

M. Křovák

1/4/83-W